

Az „Ifjú Zenebarátok” első hangversenye után

Az iskolareform az általános és középiskolai ének-zenei nevelést is új alapokra helyezte. Az elméletieskedés helyett előtérbe került az élménynyújtás, a zenével való nevelés elve és gyakorlata. A változás megköveteli a módszerek, eljárások és eszközök reformját is. A dalok és szemelvények kifejező, áttelt, szép előadása mellett fontos szerepet kapott a karéneklés és zenehallgatás. A minisztérium gondoskodik róla, hogy az iskolák minél előbb ellássanak azokkal a korszerű audio-vizuális taneszközökkel, (lemez, magnetofon, vetítőgép, diavetítő), amelyekkel a nevelők a tantervi anyagot élménynyújtóan taníthatják növendékeiknek.

Az iskolai zenei bemutatások és a gépzene kiegészítését (sok iskolában ma még teljes pótlását) szolgálja a Filharmónia „Ifjú Zenebarátok Hangversenyei” bérletsorozat. A négy hangverseny és befutó „zenei fejtörő” szorosan kapcsolódik az általános- és középiskolai ének-zenei nevelés anyagához, kiegészíti, illusztrálja azt, s így esztétikai élményeket alapul szolgáló segítséget ad az ének-zenei nevelésnek. A műsorok összeállításának és az előadók gondjait volt arra is, hogy kapcsolatot találjanak más tárgyakkal is (képzőművészet, irodalom, történelem, stb.), s a hangverseny a tanításon kívül szórakoztató is legyen, az ifjúság kedvét találja benne. Szeretnénk, ha — különösen a középiskolásoknál — ellenállónak tenné a dörpöngésével (a selejtes tánczeneivel) szemben is.

Az első bérleti hangverseny „A barokk kor zenekara” címmel a concerto grosso, a szvit és fugával ismertette meg a hallgatóságot Vivaldi, Bach, Händel és Marcello művészetén keresztül.

A közelmúltban a diósgyőri Ady Endre Kultúrotthonban a III. ker. általános iskoláinak rendezett koncertet hallgattunk meg, ahol kb. 300 általános iskolás gyerek hallgatta meg Laczó Zoltán zenei-művészeti szakiskolai tanár vezetésével a barokk kor zenei-művészetét. Laczó igen szemléletesen, a gyermekek által is jól

érthető és követhető magyarázatával a Miskolci Szimfonikus Zenekar közreműködésével mutatta be a barokk zene stílusjegyeit és kiemelkedő alkotóit. Külön meg kell dicsőítenünk Mura Péter zeneigazgatót, aki a gyermekek iránti szeretettel igen gondosan készítette fel a csökkentett létszámú zenekart erre az ifjúsági zenekarra. Bemutatásukban és előadásukban jól érzékelhetően mutatták be a monumentális, a fény és árnyékhatás, a gazdag díszítés és a fuga művészi lényegét. A zenekar komoly, ünnephez illő megjelenését és előadását az ifjúság nagy tetszéssel fogadta és sok tapsal köszönte meg.

Néhány iskolánk, mint a diósgyőri 21. számú általános iskola és pedagógus kara megértette, hogy az ifjúságot is nevelni kell arra, hogy a hangverseny ünnepélyes alkalom, s arra ünnepélyesen is kell öltözködni. Reméljük, a 21. számú általános iskola példáját mások is követik.

Ifjúsági hangversenyeink ilyen szervezett formában való megvalósítása művelődési-ügyi politikánk komoly szakmai és politikai jelentőségét fejezi ki. Annál inkább kellene általános iskolai igazgatóinknak és ének-zenei tanárainknak hatásosabb propagandát kifejteniük, hogy minél több munkás és paraszt szülő gyermeke kapja meg így a zenehallgatás lehetőségét. Különösen a IV. kerület iskoláiban volna szükség a jobb propagandára, mert ezekből az iskolákból nincsenek bérletezők.

Az ifjúsági hangversenyeink az általános zenei műveltség terjesztését, a minden oldalán kulturált ifjak nevelését szolgálják, s hasznos időtöltés is. Reméljük, hogy ezek a fiatalok felnőtt korukban is igényelni fogják a színház- és mozikkultúra mellett a „nehézebb” hangversenykultúra örömeit is.

A további hangversenyeink még eredményesebbé tétele érdekében szükséges volna az előadók és az iskolai ének-zenei tanárok jobb együttműködése. A hallgatók jobb előkészítése érdekében előre kellene tudniuk, hogy mi fog elhangzani a hangversenyen, mire készítsék elő a tanulókat.

Az előcsarnokban megrendezett kiállítás 44 képet, illetve a 44 kereten belül 59 művet mutat be, míg a nagy utcai ablakokon keresztül még 9 művet ismerhetünk meg. A kiállítás jó, átfogó képet ad a szakköri munkáról, mert műhelymunkákat is elénk tár, egész vázlatos alkotások is a közönség elé kerülnek, mintegy jelezve, hogy itt elsősorban önképzés és nem tárlatra kerülő művek alkotása folyik. Akvarellek, rézkarcok, különféle litográfiai váltjak egy-egy, színes mozaikot alkotva és képet adva a szakkör tevékenységéről. Hibája viszont a kiállításnak, hogy egyik-másik szakköri tag túlzottan nagy teret kapott, bizonyára

Közös nemzeti park Aggteleknél

A csehszlovákiai idegenforgalmi, valamint természetvédelmi szervek a közelmúltban érdekes javaslatot tettek egy csehszlovák-magyar közös nemzeti park kialakítására. A Magas-Tátrában már létezik egy hasonló, közös csehszlovák-lengyel közös rezervátum.

A mostani javaslat alapja az a törekvés, hogy hazánkban tájvédelmi körzettel, tehát védett rezervátummá kívánják nyilvánítani a Tornaadaskától Aggtelekig terjedő barlangvidéket. Itt a világhírű barlangokon kívül sok más természeti szépség is található. Az ezzel párhuzamos csehszlovákiai területet, amely ugyanilyen gazdag természeti szépségekben, ugyancsak tájvédelmi körzettel nyilvánítják.

Képzőművészeti szakkör kiállítása Miskolcon

A Szakszervezetek Borsod megyei Tanácsa székházában kiállításon ad számot munkásságáról a Miskolc Városi Tanács képzőművészeti szakköre. A szakkör korábban jó munkájának eredményeként elnyerte a Kiváló szakkör címet, és évről évre megrendezett tárlatain a város közönsége is lemerítette az itt folyó izléstformáló, tehetséget csiszoló munkát. A most bemutatott anyagok korábban már kiállították Diósgyőriben, azonban ott viszonylag kevesen láthatták. Jelenlegi helyén nagyobb nyilvánosságot kap.

Az előcsarnokban megrendezett kiállítás 44 képet, illetve a 44 kereten belül 59 művet mutat be, míg a nagy utcai ablakokon keresztül még 9 művet ismerhetünk meg.

A kiállítás jó, átfogó képet ad a szakköri munkáról, mert műhelymunkákat is elénk tár, egész vázlatos alkotások is a közönség elé kerülnek, mintegy jelezve, hogy itt elsősorban önképzés és nem tárlatra kerülő művek alkotása folyik. Akvarellek, rézkarcok, különféle litográfiai váltjak egy-egy, színes mozaikot alkotva és képet adva a szakkör tevékenységéről. Hibája viszont a kiállításnak, hogy egyik-másik szakköri tag túlzottan nagy teret kapott, bizonyára

SERFÓZÓ SIMON:

Nem azért

Lábujhegyen jártunk a szobában, feljebb csavartuk a petróleumlámpát a falon, stettünk lefeküdni, pedig még kukoricát kellett volna morzsolni másnapra, a mohos kútödröt megszögegni, kannákba szűrni a tejet, amivel elvándorlunk reggel.

A placokra, mielőtt meglegeltetjük a tehenet a kucorgó arokponton, s vonatra ülnék délután, megyünk a Füzéri-telpra, az óvárosi vagonygyárba, füsttel, gondokkal elkeveredve, — hadd tanuljunk, hisz nem a haszontalanság szöke babát dajkálják az udvari, dögös bölcsekben, meneküljenek ők már onnan, ahol apák meg

kétrét görnyedve kultogtak, és sáros pulik hajtották fejüket aszfaltos tenyerükbe; ó, nem azért tettünk meg értük mindent, nem azért fekdüdtünk vonatok kerekére alá, elszegődünk sorompóőrnek, görögülünk lázadó kubbikostalicákkal a készülő hidaknál, és tettünk rokkant lógó keresztet, nem azért viseltük fejünkön a roppant, bárdolt koronát, télikabátot, nyakkendőket vittünk filléreinkből, elengedtük őket a városba, iskolákba, kirándulásokra, míg mi

másnapos kozmák főzeléket töltöttünk magunkba, az ebédszünetek deszkáin, ázott utak mellékén; hogy vártuk az ünnepeket, karácsonyfát díszítettünk nekik, csibéket neveltünk az udvar-oduban, hogy kedvük legyen hazajönni, de nem azért, — hogy szegyeljenek végül minket, s érezzük, hogy már nem hozzánk tartoznak, elutasításnak,

mikor fölkeressük őket a fátvert porban, bérházak környékén, ne segítsenek minket adományokkal, nem várunk tőlük hálát,

csak azt, hogy fölemlegessék a kőborító tanyáinkat, irjassák: jól vagyunk, mi tégy otthon, nem kérünk mást, csak ne feledjék a falut, ahol élünk, s merre föl-fölrebbennek az alkonyati házak tővén a mezőfáradi zsolttárlat.

Színes cseppköveket találtak a létrási vizes-barlangban

A miskolci barlangkutatók a legügyesebb barlangkutatók rossz időjárás ellenére is folytathatnak le.

A kutatómunka során a közelmúltban a vizesbarlang folyósi felett egy eddig ismeretlen barlangot találtak. Ezt sikerült is 200 méteres hosszúságban feltárni. Az utolsó 50 méteres szakaszon gyönyörű, színes cseppköveket találtak a Bükk mélyének turistái. Felméréseket végeznek, hogy lehetőleg vízszintes bejárat létesíthessenek a barlanghoz, s így az a nagyközönség számára is hozzáférhető legyen.

Tavaszká hazájában

Nem kevés nehézséggel találkozunk a fordító, a lektor, a művész egy mű lefordításánál. A könyv tulajdonképpen másodszor születik a világra. S azok, kik e második életet ajándékozzák egy szépirodalmi műnek, újra alkotva annak szövegét, arra törekzenek, hogy olvasók szeme előtt felelevenedjenek az adott országok, hogy átérzhessék a műben szereplő alakok nemzeti vonásait, természetét, életmódját és koruk különbségeit, érdekességeit. Ha a könyv más nyelven való újratemetőinek sikerül személyesen is megismerkedniük az adott országgal, ahol a történetek lejátsszódtak, ha sikerül közelebbről megismerkedniük az adott nemzet képviselőivel, ez jelentős segítséget nyújt a munkájukhoz.

En egyike vagyok azon szerencsés embereknek. Mint a lenini Komszomol „Ifjú Gárda” könyvkiadója idegennyelvű osztályának szerkesztője végre meglátogathattam Magyarországot, melynek irodalmi műveit orosz nyelven olvassák a szovjet emberek.

Jelenleg azon a földön járok, melyen a „Tavaszká” kötet hőseinek arcába tekinthetek, hallgathatom sajátos nyelvük eredeti zenéjét. Szeretnék a rendelkezésemre álló igen rövid idő alatt minél többet megtudni Magyarországról, minél alaposabban átérzeni érdekkörét, hangulatát.

Az „Ifjú Gárda” az összes létező ifjúsági kiadók közül a legidősebb: 43 éves. Nehéz időkben létesült, 1922-ben. A háború éppen hogy bevégeződött, az ország az éhínség és összeomlás ábroncáiban, az új világ építése hatalmas feladataival küzdött. Ekkor az Orosz Kommunista Ifjúsági Szövetség V. kongresszusán határozatot hoztak arra, hogy a munkás-paraszt ifjúság érdekében könyvkiadó vállalatot létesítsenek. Első kiadványai fűzőtt politikai könyvek voltak, melyek a Komszomol aktív munkáját segítették elő. A régi elképzelések, a régi erkölcsi logikájának s új eszmények keresésének bonyolult időszaka volt az, midőn tízez viták folytak az ifjúság körében még arról is, viselhet-e mondjuk nyakkendőt a Komszomol-tag? Nem lesz-e nyárspolgáriás az ilyesmi? Szeretnék-e egy komszomolista pártunkívülit stb. Napjainkban az „Ifjú Gárda” egyike az ország legnagyobb könyvkiadó vállalatának, melynek produkciója igen sokoldalú: széppróza és költészet, politikai és fantasztikus regény, népszerű tudományos könyvek, sportújdonságok,

Sokoldalú témákör, a legkülönbözőbb fogalmak. A jelenkor ifjai érdeklődés és érzelmi körét nehéz elképzelni politikai irodalom, művészetéről íródott könyvek, költők kötetek, megkapó regények nélkül.

Az ország legjelentősebb írói, költői, mint Solohov, Pausztovszki, K. Szimonov, K. Tvardovszki a szerzői és jóbarátai szerkesztőségünknek. Az „Ifjú Gárda” jóbarátai közé tartoznak J. Gagarin és V. Nyikolajeva Tyeresskova úrhajósok, Konyenkov, a szobrász, Igor Iljinszkij, a színművész, J. Vlaszov világbaíró, közismert munkahősök, tudósok és feltalálók egész sora.

Külön helyet foglalnak el kiadványainkban a Leninről szóló könyvek, úgyszintén a Komszomol aktív segítségére szolgáló sorozatok.

Az „Ifjú Gárda” nemcsak ifjúsági, de az ifjú szerzők kiadója és pártfogója is.

El nálunk egy szép hagyomány: a kezdő író, vagy költő első kötetének kiadása. Így kapták meg tőlünk az alkotás világába való „beutalót” Jevtusenko, Rozsnyevszkij, Voznyeszenki, Akszonov, Kuznyecov és mások.

Az „Ifjú Gárda” könyvkiadó gondozásában modern külföldi írók művei jelennek meg; regények, kisregények, novellák és verseskötetek, melyek különböző országok fiataljainak életét, érdekeit tükrözik vissza.

Hatalmas sikere van a „Kimagasló egyéniség élete” Gorkij kezdeményezésére indult meg. Ezek a könyvek azokról az emberekről szólnak, kiket Majasorozatnak is, melynek kiadása 30 évvel ezelőtt kovszkij szavaival élve „lettelel másolhat a fiatalság”. A kiadványok között láthatók a kommunista párt legjobbjainak, a legkiválóbb tudósoknak, íróknak, művészeknek, zenészeknek életregénye.

Nemrég jelentették meg Petőfi Sándor Hidas Antal által művészen leírt élettörténetét. Ugyanabban a sorozatban készül jelenleg a Kommunista Magyarországi Pártja alapítójának, Kun Béla hősi és tragikus életének története is. Többször adtuk ki Tyihonov szovjet író regényét egy másik lángoló lelki magyar emberről — Zalka Mátéről, „Lukács tábornok” címmel.

Április 4-ről, a magyar nép nemzeti ünnepéről nálunk is széles körben emlékeztek meg. Az „Ifjú Gárda” a felszabadulás 20. évfordulójára alkalmából két könyvvel ajándékozta meg a magyar népet. A könyvek egyikét, a „Magyar Ifjúságot” a KISZ Központi Bizottsága munkatársai és a

Magyar Népköztársaság újságírói közösen állították össze. A könyv színes elbeszéléseket tartalmaz arról, hogyan dolgoznak, tanulnak a magyar ifjak és lányok, mi köti le érdeklődésüket, mi képezi vitáik tárgyát. Az érdekes jegyzetek, fényképek élénken tárják fel Magyarország képét. Különböző színezetű adnak a könyvnek Petőfi Sándor, Ady Endre, József Attila versei kiváló szovjet költők fordításában.

A másik jubileumi kiadvány „Tavaszká” címmel jelent meg orosz nyelven, mely fiatal magyar írók elbeszéléseit tartalmazza, amelyek legutóbbijával, hálá a könyvnek, a szovjet olvasó először ismerkedik. Ezek csupaszív, költői, tartalmas művek. A magyar írók fiatalabbja figyelmesen, alaposan nézi az életet, tevékenyen veszi ki részét az új élet megalapozásából és erőfeszítéseiből is. Az egyik legöregebb szovjet festőművész, Szárján M. egyszer kijelentette: „Szemmel nézettek, szívvel írjátok”. Nekem úgy tűnik, hogy a „Tavaszká” elbeszéléskötet tényleg szívvel-leléssel íródott. Mindegyik elbeszélésnek külön-külön érdekessége van. Bennek az erkölcs, a politika, az emberek egymás iránti viszonya, problémái élesen, érdekesen, a dogmatizmustól mentesen vannak beállítva.

Imnár egy hete vagyok Magyarországon. Ez sok is, de kevés is. Benyomásaim még nem teljesek, s még korainak tartom az általánosítást. De úgy gondolom, hogy máris sikerült megismernem Magyarországot természeti szépségeit, vendégszerető lakosainak életmódját, tetszenek nekem a városi házak múltból itt maradt csúcsos tetői, Miskolc csodaszép új lakónegyedei, a festői éjszakai falvak. Megkapó a magyar humorérzéke, tiszteletet kelt önértézettségük, egyenesen meghatározó zeneszeretettük, zenei érzékük. Lillafüred, s az aggteleki cseppkőbarlang szépsége örömmel töltött el. Ilyet nem mindenütt láthat az ember. Nagyon kellemes volt felfedezni a két barát népi életformájának sok közös vonását, kultúrájuk egybefonódását, hogy a Miskolci Nemzeti Színház színpadán Gorkij drámája megy, hogy Magyarországon olvassák és szeretik az orosz és szovjet irodalmat, dalolják, kedvelik dalainkat.

Milyen kedves az iskolai gyermekkézimunka kiállítás is! Mintha csak otthon jártam volna! Végtelen melegség töltötte el szívemet, amikor egy arló gyárimunkás-család házában megpillantottam Koncealovszki Pjotr „Orgona” című festményét...

Vasziljeva Larisza,
a moszkvai „Ifjú Gárda” Könyvkiadó Vállalat munkatársa